

Plavba oceánem je jako meditace, bez mobilu jste šťastný, říká český cestovatel

autor: Magdaléna Daňková | 8. 3. 2019 8:57

Plachetnice Tomáše Kúdely Ocean Journey. | Foto: Archiv Tomáše Kúdely

Tomáš Kúdela vystudoval elektrotechniku a živí se jako technický manažer. Tři měsíce v roce však tráví brázděním moří a oceánů. Pro jachting a plavbu se nadchl před mnoha lety a již sedmnáctým rokem si plní svůj sen. S plavením začal v Chorvatsku a v současnosti je držitelem nejvyššího kapitánského oprávnění A, které mu povoluje velet jachtě pro oceánské plavby. Za sebou má plutí na Island i do Karibiku. V rozhovoru pro Aktuálně.cz se rozpovídal o meditativním potenciálu plaveb i své sólo cestě z Bermud až na Azory.

Jak se elektrotechnik z vnitrozemského Česka stane kapitánem jachty?

Byl to můj sen, na putování po moři do neznáma mě něco lákalo. Mít svobodu rozhodnout se, kudy popluji, že se nemusím vázat na silnice a mám stoprocentní zodpovědnost za sebe nebo i další lidi. Udělal jsem si kapitánský kurz v Chorvatsku a tři měsíce nato jsem si zde pronajal loď a vyplul.

Jak dlouho trvá, než je člověk na plavbu na širém moři a možné komplikace skutečně připraven?

Je to individuální, každý má k něčemu větší či menší nadání. Záleží, kam se vydáte, v jakou roční dobu, jaké tam obvykle panuje počasí a tak dále. Na klidné vody je člověk vždycky připraven rychleji než na rozbouřený oceán. Nicméně si i já sám po 17 letech kladu otázku, na co jsem nebo nejsem připraven, protože jak známo žádná loď není nepotopitelná a ne každá bouře je překonatelná. Proto je velmi důležitá příprava, kterou dělám vždycky velmi pečlivě, protože nechci být ve špatnou dobu na špatném místě.

Předpokládám, že z Jadranu jste hned neskočil do nevyzpytatelného Atlantiku.

Asi pět let jsem jezdil po Jadranu, až jsem ostrovy a zátoky znal nazpaměť. Šestý rok jsem vyplul dál na Tyrhénské moře, obeplul jsem Sicílii, dojel na Maltu a neustále jsem svou trasu natahoval. V roce 2010 jsem se vydal z Kanárských ostrovů na Madeiru a přes Gibraltar na Mallorku. Pak jsem o rok později uspořádal výpravu Atlantikem z Kanárů na Kapverdy a zpátky.

"Plavba kolem západonorského pobřeží a mezi jednotlivými ostrůvky byla krásná." | Foto: Archiv Tomáše Kúdely

Vloni jste se plavil z Hamburku kolem Dánska a Norska až na Island, to chce pořádný kus odvahy. Přípravoval jste se nějak speciálně?

Když se chystáte třeba na měsíční plavbu přes oceán, nikdy nevíte, jaké bude každý den počasí. Nejpřesnější předpověď je na tři dny, nicméně v dnešní době si i z paluby lodi lze přes satelitní telefon stahovat meteorologická data. A s touto prognózou pak můžu změnit trasu plavby tak, abychom se vyhnuli třeba příliš silnému větru. Ale nebyla to úplně nejjednodušší destinace. Atlantik je na severu velmi chladný a může tam být i hodně větrno a bouřливо. Trasa vycházela z toho, kde jsem loď předtím nechal, protože už šestým rokem si loď nepronajímám, ale pluji na své vlastní, a plavby tak na sebe musí navazovat. Na Island jsem jel na čtyři etapy, jistou dobu tak stála plachetnice v Norsku, které jsem chtěl z její paluby objevovat. Zemi jsem předtím projel na kole i prošel pěšky. Plavba kolem západonorského pobřeží a mezi jednotlivými ostrůvky byla krásná. Odtud jsme pak s rodinou pluli na Island, kde jsme zůstali měsíc. Potom jsme se vraceli přes Vnější Hebridy, Skotsko, Irsko až do Francie. Zastavovali jsme se i na Shetlandech nebo Faerských ostrovech, což jsou místa, která by bylo škoda minout.

"Mořská nemoc je zhruba z 90 procent psychosomatická záležitost." | Foto: Archiv Tomáše Kúdely

Měl jste někdy mořskou nemoc?

Měl. Moc na ni netrpím, ale každému se to někdy stane. Někomu častěji, někomu méně, ale k plavbě po moři to zkrátka patří. Mořská nemoc je zhruba z 90 procent psychosomatická

záležitost, příčiny jsou dvě - vnitřní strach, který si ani nemusíme uvědomovat, a to, že mozek vyhodnotí houpání jako otravu. Mám vyzozorováno, že lidem se udělá lépe ve chvíli, kdy si připustí, že je jim zle, a nechají tomu volný průchod na boku lodi. Pak se jim většinou udělá lépe a srovnají se.

Pokud by se někdo rozhodl vyrazit třeba i s vámi na plavbu vaší plachetnicí Ocean Journey, co by s sebou měl mít?

Záleží, do jaké oblasti by se vydali. Na letní plavbu Středozemním mořem stačí prakticky plavky, nějaká nepromokavá bunda a něco teplejšího na noc, protože plujeme dnem i nocí. Nepotřebujete nic neobvyklého, musíte hlavně chtít zažít dobrodružství a jít do toho aktivně naplno. Já nevozím pasažéry, ale posádku. Takže se zároveň naučí, jak to na lodi funguje, společně vaříme a střídáme se v hlídkách.

Je někdo, koho byste s sebou na loď nevezal?

Oslovit mě může kdokoli, ale nejsem cestovka, takže to automaticky neznamená, že se mnou popluje. S každým člověkem se musím sejit osobně nebo alespoň přes Skype, abych jej lépe poznal a vcítil se do něj. Společně si vyjasníme představu o tom, jak plavba probíhá, a ověříme si, že naše pojetí plavby je ve vzájemném souladu. Také je důležité, aby cíle členů posádky byly podobné.

Tvrdíte, že plavba může pomoci vyrovnat se s různými problémy, které člověk řeší.

Takže když máte plnou hlavu starostí, vydáte se na moře si odpočinout?

Nedokážu se neplánovaně sebrat a odjet na moře. Ale vždycky se na loď těším, protože je to pro mě skvělý relax. Hlavně když se dostanu dál od pobřeží, mimo dosah mobilních sítí. Dneska si totiž mnoho z nás nedokáže udělat prostor jen pro sebe. Nevypne si mobil, aby byl nedosažitelný, já sám jsem se to nenaučil. Na moři daleko od pevniny žádný signál není a tam jsem šťastný. Je-li plavba dostatečně dlouhá a člověk je odpojen od civilizace, začne se starat jen o základní věci - aby se najedl, odpočal si a staral se o kurz lodi. Najednou se dostává do jistého stavu meditace a soustřeďuje se jen na přítomnou chvíli a svoje pocity. Život, vztahy a problémy dokáže vnímat z nadhledu, napadají ho různé souvislosti, na které předtím nepřišel, a podobně. Do tohoto stavu se však člověk dostává při dlouhých plavbách daleko od pobřeží.

Azorské ostrovy. | Foto: Archiv Tomáše Kúdely

Na kterou svou plavbu vzpomínáte nejraději?

Nedokážu vyzdvihnout jednu plavbu, protože každá mi přinesla něco jiného. Ale velice pěkná byla ta na Island, asi proto, že byla náročná, a pak moje sólová plavba z Bermud na Azorské ostrovy a putování mezi jednotlivými ostrovy. Ta mi dala asi nejvíc, byla to pro mě největší výzva a zároveň moje nejdelší meditace v životě. V průběhu plavby jsem hodně situací uzřel z většího nadhledu než dříve.

Na nadcházejícím cestovatelském festivalu Kolem světa budete mít přednášku právě o plavbě po Azorských ostrovech. Proč by je měl chtít člověk poznat z paluby lodi?

Azory jsou označovány jako velká botanická zahrada, osobně mne lákaly jednak svou přírodou, ale i tím, jak daleko od portugalských břehů jsou. Když jsem na ně pak přijel, nadchly mě. Turistů tam pořád není tolik a dají se najít odlehlá místa, kde budete celý den sami. Každý z devíti ostrovů má navíc úplně jiný charakter a na některé z nich se dá dostat právě jenom lodí. V jejich okolí pak narazíte na hejna delfínů nebo i velryby.

Letos v létě se vracíte do Středoziemního moře. Plánujete se na Azory někdy vrátit?

Neplánuji. Mým cílem je poznávat svět, nevracím se proto na místa, kde jsem už byl. Jedině že by byly po cestě do další destinace. Do budoucna bych rád znovu překonal Atlantik, ale pak pokračoval rovnou do Tichého oceánu, což bude logisticky velký úkol.

Tomáš Kúdela (55 let)

Žije v Praze.

Vystudoval Fakultu elektrotechnickou ČVUT, obor elektrotechnologie mikroelektronických prvků. Pracuje jako technický manažer ve firmě ECS invention.

V roce 2002 si udělal první kapitánské zkoušky v Chorvatsku, nyní je držitelem nejvyššího kapitánského oprávnění A.

Ve volném čase se kromě plachtění věnuje elektronice, jízdě na gyrobordu a natáčení dokumentárních filmů ze svých cest, které lze zhlédnout na [webu](#).

Tento článek byl zveřejněn na: <https://magazin.aktualne.cz>